

מופשט כמעט לגמרי

אריה ברקוביץ, אורית טוכמן, אורן מרטן, איה סריג, אלקס קרמר, בתיה רוזנק, ג'וזיאן ואנונו
דיויד אייזקס, דפנה אלכסנדרוני, חיה שפס-אבטליון, יעל בוברמן-אטאס, מיכל ברנע, מריאנה רישקאדו
נאוה רון, עדי הופמן, עתליה שחר, רותם רשף, שיר זלצמן, שירה מילס, שמעון אבני, תמרי אבגר

מסוף העולם עד סוף

נודדים שירים

של כל עם ולשון

,באים משלים ואותות

ריח טוב של מרחקים

נודף מהם

אם לא נגעו בדרכם

בבאשת המים העומדים

או בדם.

אך יפה מכל השירים

הפרכת הלבנה

:שקום עליה בחוט לבן:

לך דמיה תהלה

(זלדה, "ריח טוב של מרחקים")

לתערוכה שעוסקת במופשט בתקופה בה אנו נמצאים יש קשר מובהק עם שירה של זלדה. המעברים
מהתוכני לחושי ולרגשי ועד זיהוי אובייקט - פרוכת - כהפשטה קונספטואלית. זלדה מזהה בה אמנות
"גבוהה", סוג של קדושה, בתואם שבין עבודת הרקמה למילים הטעונות ולדומייה איתה היא מסיימת את
יצירתה.

אמנות מופשטת נחשבת לעיתים כמנותקת מתוכן קונקרטי, נטולת דימוי, גוף או נרטיב. אך בפועל, היא
בנויה מהקשרי תרבות, זיכרון, חומר, מבט ואקטואליה. גם כאשר דימוי אינו מזהה, יש בתהליך הצפייה
נטייה לפענח, לזהות, להבין. דווקא מתוך כך נפתחת אפשרות לפעולה של הסתכלות אחרת פתוחה
יותר, תחושתית, יצירתית.

התערוכה "מופשט כמעט לגמרי" מציגה קשת של גישות אמנותיות למופשט, תוך בחינה של הקשרים עכשוויים, אישיים וחומריים. חלק מהעבודות נוצרו ממקום רגשי או אינטואיטיבי בפעולות מיידיות של צבע, קו או מחווה. אחרות התפתחו מתוך תהליך מתמשך של התבוננות, עיבוד וניסוי. ישנן עבודות שבהן הבחירה במופשט היא תולדה של חקירה חומרית שיטתית, ולעיתים של חיפוש אחר מבנה צורני, קצבי או אקראי.

המגוון בתערוכה כולל התייחסויות לזרמים מוכרים כמו המופשט הלירי, האקספרסיבי, הגיאומטרי, החומרי, בשילוב יסודות מושגיים, סימבוליים או מטאפיזיים. יחד, הם מציעים טווח של עמדות מאוניברסליות ועד אישיות מאוד ביחס לשפה המופשטת ולמה שניתן, אם בכלל, לומר באמצעותה.

"מופשט כמעט לגמרי" מציגה גישה שמכירה בכך שבהיעדר דימוי ברור, מתקיימת נוכחות חלופית אניגמטית ומתחדדת תחושה של משמעות שמבקשת פיענוח.

כמו בפרוכת הלבנה הרקומה בחוט לבן, כך גם ההפשטה כאן מציעה שכבה נוספת של התבוננות, תהייה, נוכחות שמבקשת לשמוע את הקול מתוך הדממה.

גבי יאיר אוצר התערוכה
מרכז תאו, הרצליה, 2025